

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

26 sierpnia

№ 72.

Rok 1932.

TREŚĆ:

ROZPORZĄDZENIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

- Poz.:** 652—z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie 1422
- 653—z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw kredytowych małej własności rolnej 1432
- 654—z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań 1434
- 655—z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o rejestrowym zastawie rolniczym 1440
- 656—z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej 1441
- 657—z dnia 23 sierpnia 1932 r. o stosowaniu przepisów ustawy karnej skarbowej do przestępstw skarbowych, polegających na naruszeniu przepisów w zakresie: podatku od cukru, podatku od olejów mineralnych, sztucznych środków słodzących, wywozu zagranicę złota, prawa lotniczego, opłaty od kart do gry oraz państwowego podatku przemysłowego 1442

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

- Poz.:** 658—Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie powołania delegatów do spraw finansowo-rolnych 1443
- 659—Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia instytucji, powołanych do współdziałania przy stosowaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie 1444
- 660—Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia instytucji, powołanych do udzielania opinii przy stosowaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej 1444

652.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 23 sierpnia 1932 r.

o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Postanowienie wstępne.

Art. 1. Za gospodarstwa rolne rozporządzenie niniejsze uważa gospodarstwa rolne, leśne, ogrodowe, hodowlane i rybne oraz zakłady i warsztaty przemysłowe, związane bezpośrednio z gospodarstwem rolnym, za gospodarzy zaś rolnych — właścicieli i użytkowników jak również dzierżawców takich gospodarstw.

Gospodarze rolni, wpisani do rejestru handlowego z tytułu posiadanych przez siebie przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych, nie podlegają przepisom rozporządzenia niniejszego.

Rozdział I.

Odroczenie wypłat.

Art. 2. Odroczenie wypłat może być udzielone gospodarzowi rolnemu, posiadającemu dostateczny majątek do zupełnego zaspokojenia wszystkich swoich wierzycieli, a który wskutek wyjątkowych i niezależnych od siebie okoliczności zaprzestał czasowo wypłat lub przewiduje w najbliższej przyszłości konieczność czasowego ich zaprzestania.

Za okoliczności takie należy przedewszystkiem uważać trudności płatnicze, wynikające z ogólnego ciężkiego położenia gospodarczego w rolnictwie.

Art. 3. Wniosek o odroczenie wypłat może zgłosić bądź dłużnik bądź wierzyciel, który wykaże swój interes prawny w dalszem prowadzeniu gospodarstwa rolnego przez dłużnika.

Art. 4. Odroczenia wypłat udziela ten sąd okręgowy lub grodzki, przy którym nieruchomość wchodząca w skład gospodarstwa rolnego ma urzędzoną hipotekę; gdy nieruchomość ta nie ma urzędzonej hipoteki, właściwym jest sąd grodzki, w którego okręgu ta nieruchomość jest położona.

Gdy kilka sądów jest właściwych, właściwym jest ten sąd, który pierwszy wszczął postępowanie.

Art. 5. Gdy już po wszczęciu postępowania okaże się, że w interesie gospodarstwa rolnego leży prowadzenie postępowania przez inny sąd właściwy, sąd, który dotychczas postępowanie prowadził, może dalsze postępowanie przekazać drugiemu sądowi właściwemu, zwłaszcza temu, w którego okręgu

znajduje się siedziba właściciela lub głównego zarządu.

Art. 6. W postępowaniu przed sądami okręgowymi orzeka jeden sędzia.

Art. 7. Do wniosku, w którym należy uzasadnić żądanie odroczenia wypłat, winny być dołączone:

1) dokumenty, stwierdzające prawo własności bądź użytkowania lub dzierżawy gospodarstwa rolnego oraz stan obciążenia tych praw;

2) bilans, o ile dłużnik prowadzi prawidłową księgowość, a zamknięcia dochodów i wydatków gospodarstwa rolnego w ostatnim roku gospodarczym, o ile dłużnik prowadzi podręczne księgi lub zapiski gospodarcze;

3) dokładny wykaz wszelkich źródeł dochodów i całego majątku, posiadanego i użytkowanego przez dłużnika;

4) spis wierzycieli z podaniem imion, nazwisk (lub firmy) i adresów dłużników z wymienieniem sum należnych, terminów ich płatności i stopy odsetek, wraz z wyjaśnieniem, czy i z jakich powodów poszczególne wierzycieli są ściągane lub nieściągane. Wierzycieli, zabezpieczone zastawem, hipoteką lub zastawniczym opisaniem, winny być wyszczególnione oddzielnie z dokładnym oznaczeniem przedmiotu, obciążonego zastawem lub hipoteką;

5) spis długów ze wskazaniem imion, nazwisk (lub firmy) i adresów wierzycieli i zachodzących między nimi a dłużnikiem stosunków pokrewieństwa lub powinowactwa z przytoczeniem sum dłużnych, terminów ich płatności i stopy odsetek. Długi, zabezpieczone zastawem (zastawniczym opisaniem) lub hipoteką, winny być wyszczególnione oddzielnie z dokładnym oznaczeniem przedmiotu obciążonego zastawem (zastawniczo opisanego) lub hipoteką i daty, od której się liczy pierwszeństwo ich zabezpieczenia;

6) wykaz uzyskanych lub udzielonych poręczeń solidarnych lub niesolidarnych ze wskazaniem wysokości długów poręczonych i stosunków pokrewieństwa lub powinowactwa do osób, które udzieliły poręczeń lub je uzyskały;

7) wykaz niewykonanych a wykonalnych wyroków zapadłych przeciwko dłużnikowi;

8) ogólny plan uzdrowienia gospodarstwa rolnego;

9) oświadczenie dłużnika, że dane wymienione w pkt. 2 — 7 są rzetelne.

Art. 8. Jeżeli obszar gospodarstwa rolnego nie przekracza 50 ha, wówczas może być przyjęty wniosek o odroczenie wypłat do protokołu. Dłużnik w takim razie jest obowiązany podać protokółarnie wszystkie dane i załączniki z poprzedniego artykułu, co również może nastąpić przez wypełnienie odpowiedniego formularza.

Art. 9. Jeżeli wniosek zgłasza wierzyciel, wówczas załączniki i dane z art. 7 i 8, których wierzyciel dostarczyć nie może, dostarczać winien na wezwanie sadu dłużnik.

Art. 10. Sąd po otrzymaniu podania, podlegającego w myśl art. 100 rozpoznaniu, wyznaczy niezwłocznie termin najdalej miesięczny do rozpoznania sprawy i na termin ten wezwie wnioskodawcę i dłużnika. W razie niestawiennictwa wnioskodawcy osobiście lub przez pełnomocnika, postępowanie będzie umorzone, chyba że wnioskodawca usprawiedliwi swoje niestawiennictwo.

Dłużnik, który nie jest wnioskodawcą, ma prawo zażądać rozpoznania sprawy także w nieobecności wierzyciela, który złożył wniosek.

Art. 11. O wyznaczeniu terminu winno nastąpić ogłoszenie co najmniej na tydzień przed terminem w sądzie i urzędzie gminnym według położenia nieruchomości, a gdy obszar gospodarstwa rolnego przenosi 50 ha, także w „Monitorze Polskim”, i w innym czasopiśmie według uznania sądu.

W ogłoszeniu będzie zaznaczone, że wierzyciele mogą przybyć osobiście na rozprawę celem udzielenia sądowi wyjaśnień lub przysłać zastępcę prawnego.

Art. 12. O ile okoliczności, przytoczone w wniosku o odroczenie wypłat dostatecznie uzasadniają jego słuszność, sąd może wniosek ten zabezpieczyć aż do ostatecznego jego załatwienia postanowieniem, zarządzającym wstrzymanie wyznaczonej już sprzedaży ruchomości i nieruchomości dłużnika, jak również postanowieniem, zakazującym zbywania i obciążania nieruchomości i praw hipotecznych dłużnika.

Decyzja ta nie może dotyczyć należności do których odroczenie wypłat się nie odnosi w myśl art. 17.

O postanowieniu, o ile dotyczy nieruchomości i praw hipotecznych, należy uczynić wzmiankę w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 13. Sąd, gdy uzna tego potrzebę, może przed rozprawą zasięgnąć opinii o stanie gospodarczym dłużnika w związku ze złożonymi wyjaśnieniami i dokumentami, o wartości gospodarstwa rolnego i możliwości uzdrowienia go na podstawie przedstawionego planu. Opinie w takim razie sąd zażąda od izby rolniczej lub organizacji rolniczych albo innych odpowiednich organizacji, a gdy idzie o gospodarstwa rolne o obszarze przenoszącym 50 ha albo gdy opinii wskazanych instytucji uzyskać nie można, — od jednego lub kilku biegłych.

Określenie wartości gospodarstwa rolnego powinno zawierać:

- a) oznaczenie i adres osoby, w której posiadaniu znajduje się nieruchomość;
- b) wysokość czynszu dzierżawnego i czas trwania dzierżawy, jeżeli gospodarstwo rolne jest wydzierżawione, i wysokość czynszu najmu (komornego), jeżeli niektóre budynki w gospodarstwie rolnem są oddane lub wzięte w najem;
- c) obszar i wartość ziemi według cen przeciętnych, otrzymywanych w danej okolicy za grunty równej lub podobnej jakości bez budynków, zasiewów, urządzeń i inwentarzy;

- d) wartość użytkową budynków, inwentarzy martwych i urządzeń rolnych (meljoracji i t. p.);
- e) wartość zasiewów;
- f) wartość inwentarzy żywych;
- g) prawa i ciężary przywiązane do gospodarstwa;
- h) inne dla gospodarstwa rolnego istotne szczególności.

Dłużnik obowiązany jest osobie, wyznaczonej przez instytucje, wymienione w ustępie pierwszym, oraz biegłym okazać księgi, rachunki, korespondencję gospodarczą i wszystko to, co stwierdza jego stan gospodarczy, pod rygorem umorzenia postępowania. Opinię należy złożyć na piśmie.

Art. 14. W terminie wyznaczonym sąd na niejawnym posiedzeniu wysłucha wnioskodawcę, dłużnika, gdy nie jest wnioskodawcą, biegłych i przedstawicieli instytucji opiniujących oraz dopuści do wyjaśnień wierzycieli, którzy wniosku nie zgłosili, o ile się stawili na skutek ogłoszeń.

Art. 15. Sąd po zamknięciu rozprawy orzeka o wniosku wyrokiem, używając swej władzy z wielką oględnością.

Art. 16. Sąd zezwoli na odroczenie wypłat, gdy, uwzględniając według swobodnej oceny wszelkie okoliczności sprawy, nabierze przekonania, że przez odroczenie wypłat wierzyciele nie będą narażeni na niewspółmierną szkodę. W przeciwnym razie odroczenie wypłat nie będzie udzielone.

Odroczenie wypłat nie będzie udzielone także w następujących przypadkach:

- 1) jeżeli niewypłacalność jest wynikiem takich czynów dłużnika, które posiadałyby znamiona czynu karalnego;
- 2) jeżeli sąd, uwzględniając wszelkie okoliczności sprawy, nabierze przekonania, że mimo zastosowania niniejszego rozporządzenia utrzymanie gospodarstwa rolnego w rękach dłużnika, chociażby częściowe, jest niemożliwe z powodu niedostatecznego majątku lub zbyt wielkiego zadłużenia;
- 3) jeżeli bez uszczerbku dla gospodarstwa i bez odroczenia wypłat dłużnik może zaspokoić wszystkie swoje długi;
- 4) jeżeli z innych przyczyn (lekkomyślne zaciągnięcie długów, rozrzutny tryb życia i t. d.) wnicsek o odroczenie wypłat nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 17. Odroczenie wypłat nie rozciąga się:

- 1) na należności z zobowiązań, zaciągniętych po wyrzeczeniu odroczenia wypłat;
- 2) na koszty postępowania zapobiegawczego;
- 3) na podatki i opłaty państwowe (nie wyłączając opłat sądowych) i komunalne;
- 4) na należności z tytułu umowy najmu pracy;
- 5) na bieżące opłaty za ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia od ognia w zakładach publicznych;
- 6) na alimenty wszelkiego rodzaju, nie wyłączając wymów i wymiarów;
- 7) na należności, zabezpieczone umownym zastawem ruchomym, a w szczególności rejestrowym zastawem rolniczym i drzewnym;

8) na należne raty z pożyczek długoterminowych, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego, zabezpieczone na nieruchomości, oraz na zabezpieczone na nieruchomości należności banków z tytułu udzielonych przez nie: a. zaliczek na pożyczki długoterminowe amortyzacyjne, b. kredytów na parcelację, c. kredytów z lokat osób trzecich, których spłatę bank wobec tych osób gwarantował, oraz d. gwarancji;

9) na bieżące odsetki w wysokości nieprzekraczającej każdorazowej stopy dyskontowej Banku Polskiego — od innych należności, zabezpieczonych na nieruchomości, z wyjątkiem odsetek od należności z pożyczek, które w ostatnich dwunastu miesiącach przed złożeniem wniosku o odroczenie wypłat zostały na podstawie wyroków sądowych zabezpieczone na nieruchomości;

10) na powstałe po dniu 1 grudnia 1931 r. należności za towary służące do celów gospodarstwa rolnego;

11) na bieżące należności czynszu dzierżawnego, o ile z odroczenia korzysta dzierżawca gospodarstwa rolnego;

12) na przedmioty lub tytuły, względem których służy prawo wyłączenia w razie upadłości.

Władze i instytucje uprawnione do pobierania należności, wymienionych w pkt. 3), 5) i 8), winny zawiadomić sąd o ulgach, które zostały przyznane lub mogą być przyznane dłużnikowi.

Art. 18. W razie uwzględnienia wniosku (art. 16) sąd udzieli odroczenia wypłat na jednoroczny okres gospodarczy, określając końcowy jego termin w ten sposób, aby gospodarstwo mogło jeszcze w tym okresie normalnie ukończyć i spieniężyć najbliższe zbiory. W razie wątpliwości w tej mierze sąd może zasięgnąć opinii łącznie z opinią, przewidzianą w art. 13.

Jeżeli orzeczenie zapadło w drugiej połowie okresu gospodarczego, sąd może w swem orzeczeniu określić termin odroczenia wypłat jeszcze na jeden rok gospodarczy.

Termin odroczenia wypłat, określony w orzeczeniu, może być przedłużony jeszcze na jeden okres gospodarczy, jeżeli według opinii instytucji i osób opinujących udzielenie dalszego odroczenia wypłat umożliwi uzdrowienie gospodarstwa rolnego i ułatwi w następstwie uzyskanie płynnych środków na zaspokojenie wierzycieli.

Art. 19. Udzielając dłużnikowi odroczenia wypłat, sąd zamianuje go zarządcą sądowym gospodarstwa rolnego, jeśli osoba jego daje dostateczną rękojmię należytego prowadzenia zarządu.

Dłużnik, któremu powierzono sądowy zarząd jego majątku, jest pod względem odpowiedzialności cywilnej i karnej za ten zarząd zrównany z zarządcą cudzego mienia.

Art. 20. W razie wątpliwości, czy można powierzyć zarząd sądowy dłużnikowi, sąd może zasięgnąć opinii łącznie z opinią, przewidzianą w art. 13.

Art. 21. W razie poruczenia zarządu sądowego dłużnikowi należy ustanowić nadzór sądowy nad za-

rzędem i oddać ten nadzór izbie rolniczej lub organizacji rolniczej albo urzędowi komunalnemu lub państwowemu, albo osobie prawnej, zajmującej się podobnymi czynnościami, albo też specjalnym nadzorcą, zamianowanym bezpośrednio przez sąd.

Instytucje, wymienione w ustępie poprzednim, winny w ciągu dni 3 po zawiadomieniu o poruczeniu im nadzoru wskazać osobę, którą upoważniły do czynności, a za którą obejmują odpowiedzialność. Do osoby tej będą odpowiednio stosowane przepisy niniejszego rozporządzenia, odnoszące się do sądowych nadzorców, o ile one nie odnoszą się wyłącznie do nadzorców zamianowanych bezpośrednio przez sąd.

Art. 22. O ile nadzór sądowy jest poruczony kilku osobom lub instytucjom, należy ściśle ustalić zakres praw i obowiązków każdej z nich.

Nadzorcą sądowym nie można zamianować: małżonka dłużnika, krewnych wstępnych, zstępnych i rodzeństwa dłużnika, powinowatych w tym samym stopniu oraz osób pozostających z dłużnikiem w stosunku przysposobienia.

Art. 23. Sąd zamianuje jednego lub kilku zarządców gospodarstwa rolnego, stosując odpowiednio przepisy art. 22, jeżeli nie porucza dłużnikowi zarządu sądowego.

Art. 24. Wyrok pierwszej instancji, zarządzający odroczenie wypłat, jest natychmiast wykonalny.

Wyrok zarządzający odroczenie wypłat winien być wywieszony w sądzie i w urzędzie gminnym według położenia nieruchomości, a gdy nieruchomość zajmuje przestrzeń przenoszącą 50 ha, także ogłoszony w „Monitorze Polskim” oraz w innym czasopiśmie według uznania sądu.

Oprócz tego sąd zawiadamia o odroczeniu wypłat wnioskodawcę i dłużnika, instytucję kredytu długoterminowego, na rzecz której zabezpieczona jest na nieruchomości, wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego, pożyczka długoterminowa, zainteresowane instytucje ubezpieczeń społecznych i ubezpieczeń od ognia, właściwego komornika sądowego, urząd skarbowy i izbę rolniczą, a o odmowie odroczenia wypłat wnioskodawcę i dłużnika.

Art. 25. Od wyroku służy skarga apelacyjna dłużnikowi i wierzycielom.

Termin miesięczny do jej założenia w razie odroczenia wypłat liczy się od dnia ogłoszenia wyroku w „Monitorze Polskim”, a gdy gospodarstwo ma mniej niż 50 ha obszaru, od dnia wywieszenia wyroku w sądzie, a w razie odmówienia odroczenia wypłat, od dnia zawiadomienia dłużnika bądź wnioskodawcy o wyroku.

Wyrok drugiej instancji nie ulega dalszemu zażaleniu.

Art. 26. Zarządca sądowy i nadzorca sądowy, przed przystąpieniem do wykonania poruczonych im obowiązków, w ciągu trzech dni po otrzymaniu nominacji złożą wobec sądu przyrzeczenie, że poruczone im obowiązki spełniać będą sumiennie według najlepszej swej woli i wiedzy.

Art. 27. Do zarządcy sądowego należy zarząd majątku dłużnika korzystającego z odroczenia wypłat.

Za zgodą sądu, zarządca sądowy może upoważnić do wykonywania poszczególnych czynności lub określonych rodzajów czynności, związanych z zarządzeniem majątku osoby trzeciej, jak również dłużnika, jeżeli temuż zarząd nie został powierzony.

Art. 28. Do nadzorca sądowego należy dozór nad prowadzeniem zarządu majątkiem przez dłużnika jako zarządcę sądowego. Przy wykonywaniu tej czynności nadzorca winien uwzględnić w równej mierze potrzeby majątku, jak i interesy wierzycieli dłużnika i stosować się w tym zakresie do wskazówek sądu.

O ile nadzorca sądowy spostrzeże wykroczenia dłużnika przeciwko jego obowiązkom jako zarządcy, winien natychmiast donieść o tem sądowi.

Nadzorca sądowy ma prawo w każdym czasie badać stan majątku, czynności zarządu, oraz przeglądać księgi, rachunki, zapiski i inne akty gospodarcze dłużnika.

Dłużnik winien co do wykonywania zarządu stosować się do zarządzeń nadzorca sądowego, o ile one nie są sprzeczne ze wskazówkami sądu.

Art. 29. Zarządca sądowy składa sądowi wszystkie swoje wnioski, oświadczenia, sprawozdania i rachunki, a gdy dłużnik jest zarządcą sądowym, składa je sądowi za pośrednictwem nadzorca, który je wraz ze swoją opinią przesyła sądowi.

Sądowe orzeczenia i zarządzenia doręczane lub ogłaszane dłużnikowi, jako zarządcy sądowemu, będą jednocześnie doręczane i ogłaszane nadzorczy.

Na posiedzenia sądowe wyznaczane do przesłuchania dłużnika, jako zarządcy sądowego, winien być także wzywany nadzorca sądowy.

Art. 30. Zażalenia na czynności bądź zarządcy sądowego, bądź nadzorca sądowego, związane z wykonywaniem zarządu bądź nadzoru, rozstrzyga ostatecznie sąd.

Sąd może odwołać zarządcę sądowego bądź nadzorcę sądowego.

Art. 31. Zarządca sądowy obowiązany jest niezwłocznie przystąpić:

1) do zamknięcia i zaświadczenia ksiąg, o ile były prowadzone;

2) do sprawdzenia złożonego bilansu, o ile dłużnik prowadzi prawidłową księgowość, lub zamknięcia dochodów i wydatków majątku w ostatnim roku gospodarczym, o ile prowadzi podręczne księgi lub zapiski gospodarcze, stanu majątku dłużnika, oraz spisu wierzytelności i długów (art. 7 i 8);

3) do wniesienia do księgi hipotecznej (gruntowej) nieruchomości i przy innych prawach hipotecznych dłużnika wzmianki o orzeczeniu, udzielającym dłużnikowi odroczenia wypłat, o tem, kto sprawuje zarząd bądź nadzór nad zarządzeniem, oraz kogo i w jakim zakresie uprawniono do wykonywania poszczególnych czynności zarządu i nadzoru.

Gdy zarządcą sądowym mianowany jest dłużnik, czynności wymienione w p. 1) i 2), spełnia nadzorca sądowy.

Art. 32. Zarządca sądowy jest obowiązany bezpośrednio po spełnieniu czynności, wymienionych w p. 1) i 2) poprzedniego artykułu, nadal prowadzić prawidłową księgowość, o ile taka była zaprowadzona.

O ile taka księgowość nie jest zaprowadzona, zarządca sądowy winien zaprowadzić odpowiednią do rozmiarów gospodarstwa księgowość, a w każdym razie księgę przychodów i rozchodów oraz wykaz inwentarza i przedmiotów należących do majątku.

Art. 33. Ze swych czynności zarządca sądowy i nadzorca sądowy obowiązani są składać sądowi sprawozdania w terminach, które określi sąd, uwzględniając rodzaj gospodarstwa rolnego.

Łącznie ze sprawozdaniem zarządca przedstawi sądowi zestawienie rachunkowe za czas objęty sprawozdaniem, sporządzone na podstawie ksiąg wymienionych w artykule poprzednim.

Art. 34. W czasie trwania odroczenia obowiązują następujące przepisy:

1) dłużnik, który nie jest ani zarządcą sądowym, ani nie uzyskał upoważnienia do wykonywania poszczególnych czynności lub określonych rodzajów czynności zarządu, nie ma prawa wykonywać żadnych czynności zarządu;

2) dłużnik nie ma prawa bez zezwolenia sądu czynić darowizn, rozporządzać nieruchomościami lub prawami na nieruchomościach ani zaciągać innych zobowiązań prócz tych, które są konieczne do prowadzenia gospodarstwa, a do których zaciągania jest uprawniony bądź jako zarządca sądowy, bądź jako uprawniony do wykonywania poszczególnych czynności lub poszczególnych rodzajów czynności zarządu.

Wszelkie sprzeczne z tem postanowieniem czyny dłużnika uznaje się za niemające żadnych skutków prawnych, a zdziałane akty prawne za nieważne. Jednakże osoby trzecie, które udowodnią, że zawierając umowę z dłużnikiem, działały w dobrej wierze, mogą dochodzić swych praw lub strat na dłużniku, urzeczywistnić je wszakże będą mogły dopiero po ustaniu odroczenia wypłat.

Art. 35. W czasie trwania odroczenia wypłat mają zastosowanie jeszcze następujące przepisy:

1) postępowanie egzekucyjne i postępowanie zabezpieczające powództwo (areszty) przeciwko dłużnikowi nie może być wszczynane, a wszczęte ulega zawieszeniu;

2) żaden wpis hipoteczny na nieruchomościach i prawach hipotecznych dłużnika z mocy orzeczeń sądowych nie może być uzyskany;

3) bieg spraw rozpoczętych nie ulega zawieszeniu i możliwość wszczynania przeciwko dłużnikowi nowych spraw sądowych nie zostaje odjęta; w razie wszczęcia takich spraw koszty procesu obciążają powoda, jeżeli pretensja została w całości wciągnięta na listę wierzytelności;

4) dłużnik może w sądzie stawać w sprawach majątkowych w obecności lub za zezwoleniem zarządcy sądowego, a o ile sam jest zarządcą sądowym, tylko za zezwoleniem nadzorca sądowego.

W razie udzielenia zezwolenia zarządca korzysta w obydwu przypadkach z uprawnień strony. W braku zezwolenia rozstrzyga sąd, który udzielił odroczenia wypłat, komu w takim razie będą służyły uprawnień strony.

Postanowienia p. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do należności objętych art. 17.

Art. 36. Odroczenie wypłat nie ma skutku względem współdłużników i poręczycieli.

Art. 37. Do kolejności zaspokojenia wierzytelności zarówno tych, do których się odroczenie odnosi, jak i tych do których się ono nie odnosi, mają odpowiednie zastosowanie przepisy, dotyczące przywilejów i upadłości, o ile niniejsze rozporządzenie nie zawiera odmiennych przepisów.

Art. 38. Spłata długów, na które rozciąga się odroczenie wypłat, nie może nastąpić przed dokonaniem czynności wymienionych w art. 31 p. 1) i 2).

Fundusze, osiągnięte z prowadzenia gospodarstwa, po pokryciu wydatków na konieczne utrzymanie i prowadzenie gospodarstwa i na skromne utrzymanie dłużnika i jego rodziny oraz po pokryciu należności, na które odroczenie wypłat się nie rozciąga, mogą być użyte dla zaspokojenia wierzytelności, według planu, który ustala zarządca sądowy i zatwierdza sąd.

Spór wszczęty przeciwko orzeczeniu zatwierdzającemu plan, nie wstrzymuje wypłat, przewidzianych w planie, o ile sąd nie postanowi inaczej; sąd wszakże władny będzie zarządzić jednocześnie zabezpieczenie należności, co do których wszczęto spór.

Art. 39. Pretensje wzajemne nie ulegają potrąceniu:

1) jeżeli wierzyciel stał się dłużnikiem gospodarza rolnego dopiero po wyrzeczeniu odroczenia, przyczem dla powstania wierzytelności lub długu miarodajny jest moment zaciągnięcia zobowiązania, a nie moment jego wykonania;

2) jeżeli dłużnik gospodarza rolnego nabył po wyrzeczeniu odroczenia wypłat wierzytelność powstałą przed wyrzeczeniem odroczenia.

Art. 40. Bieg przedawnienia wierzytelności, objętych odroczeniem, zawieszają się na czas trwania odroczenia wypłat.

Art. 41. Sąd oznaczy wysokość wynagrodzenia zarządcy sądowego i nadzorcy sądowego po wysłuchaniu dłużnika.

Dłużnik, będący zarządcą sądowym, nie otrzymuje żadnego wynagrodzenia, oprócz skromnych środków utrzymania, przewidzianych w art. 38, które wraz ze swojemi wydatkami na zarząd pokrywać winien bezpośrednio z przychodów gospodarstwa rolnego lub uzyskanej za nie gotówki.

Urzędy i instytucje, którym został poruczony nadzór nad zarządem, sprawowanym przez dłużnika, mają prawo tylko do zwrotu wydatków połączonych z wykonaniem nadzoru.

Nadzorca sądowy, bezpośrednio zamianowany przez sąd, ma prawo do zwrotu wydatków połączonych z wykonywaniem nadzoru oraz do skromnego wynagrodzenia za swoje czynności.

Art. 42. Postępowanie zapobiegawcze będzie umorzony z urzędu wyrokiem sądu w przypadkach, przewidzianych w art. 46, 50, 75, 73, 79 i 93.

Art. 43. Na wniosek nadzorcy sądowego, zarządcy sądowego, o ile nim nie jest dłużnik, lub wniosek wierzycieli, a również z inicjatywy sądu odroczenie będzie uchylone i postępowanie zapobiegawcze umorzony wyrokiem sądowym w każdym czasie:

1) gdy dłużnik dopuścił się w zarządzie lub rozporządzeniu swoim majątkiem działań wzbronionych przez art. 34 i 35 pkt. 4) lub też gdy działał na szkodę swoich wierzycieli;

2) gdy dłużnik zrzeknie się w podaniu do sądu dalszego korzystania z dobrodziejstw odroczenia wypłat.

Przed uchyceniem odroczenia wypłat z przyczyny przewidzianej pod 1), sąd winien dłużnikowi dać możliwość złożenia wyjaśnień.

Art. 44. Od wyroków zapadłych w sprawie uchycenia odroczenia wypłat, służy skarga apelacyjna.

Sąd zarządzi ogłoszenie wyroku uchylającego odroczenie wypłat trybem przewidzianym w art. 24 ust. 2 i zawiadomi o nich osoby i instytucje, wymienione w art. 24 ust. 3.

Art. 45. Koszty postępowania w sprawie ponosi dłużnik. Gdy wniosek o odroczenie wypłat, który zgłosił wierzyciel, nie został uwzględniony, koszty te ponosi wierzyciel.

Rozdział II.

Postępowanie układowe.

Art. 46. Przed upływem pierwszych dwunastu miesięcy po wydaniu wyroku udzielającego odroczenia wypłat, dłużnik, który przewiduje niemożność zaspokojenia wszystkich swoich wierzycieli, winien w sądzie, który zezwolił na odroczenie wypłat, złożyć—pod rygorem uchycenia odroczenia wypłat—wniosek o otwarcie postępowania układowego. Wraz z wnioskiem, do którego mogą przyłączyć się wierzyciele, należy przedstawić propozycje układowe.

Art. 47. Propozycje układowe, które powinny być równomierne dla wszystkich wierzycieli, mogą obejmować tylko:

1) odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty długów;

2) zmniejszenie sumy długów;

3) obniżenie odsetek i kosztów bądź zwolnienie od tychże;

4) całkowitą lub częściową likwidację majątku objętego odroczeniem wypłat (sprzedaż majątku w całości lub parcelacyjna likwidacja majątku w całości lub w części);

5) ograniczenie dłużnika w zarządzaniu i rozporządzaniu majątkiem, zwłaszcza nieruchomości, na

czas wykonywania układu oraz dodanie dłużnikowi nadzorca lub ustanowienie zarządcy z ramienia wierzycieli z określeniem ich uprawnień;

6) określenie sposobu wykonania układu;

7) określenie sposobu zabezpieczenia zobowiązań objętych układem.

Art. 48. Układ żadnych innych warunków, oprócz wymienionych w artykule poprzednim, zawierać nie może.

Art. 49. Układ nie może dotyczyć należności uprzywilejowanych oraz należności zabezpieczonych umownym zastawem, zastawniczem opisaniem lub wpisem do księgi hipotecznej (gruntowej), chyba że odnośni wierzyciele zrzekli się na zawsze przywileju, zastawu, zastawnego opisanego lub zabezpieczenia hipotecznego swych należności.

Postanowienie ustępu poprzedniego nie ma zastosowania do należności z pożyczek, które w ostatnich dwunastu miesiącach przed zgłoszeniem wniosku o odroczenie wypłat na podstawie wyroku sądowego zostały zabezpieczone na nieruchomości. Należności takie winny być włączone do postępowania układowego, nie tracą jednak pierwszeństwa z zabezpieczenia na nieruchomości do wysokości przyznanej układem.

Art. 50. Sąd po otrzymaniu wniosku o otwarcie postępowania układowego wyznaczy niezwłocznie na jeden z najbliższych dni czternastu termin rozpoznania.

Na termin ten sąd wezwie zarządcę sądowego, nadzorcę sądowego i dłużnika oraz wierzycieli, którzy przyłączyli się do wniosku dłużnika, celem wysłuchania ich wyjaśnień.

Niestawienie się dłużnika osobiście lub przez pełnomocnika pociąga za sobą umorzenie odroczenia wypłat, chyba że dłużnik usprawiedliwi swoje niestawiennictwo.

Art. 51. Sąd, gdy uzna tego potrzebę, może przed rozprawą zasięgnąć o propozycjach układowych dłużnika w związku ze stanem jego gospodarczym — opinii izby rolniczej lub organizacji rolniczych, albo innych odpowiednich organizacji, a o ile nie można uzyskać opinii wskazanych instytucji lub gdy idzie o gospodarstwa rolne o obszarze, przenoszącym 50 ha, — jednego lub kilku biegłych.

Art. 52. Sąd po wysłuchaniu zarządcy sądowego, nadzorca sądowego, wyjaśnień dłużnika i wierzycieli wezwanych na rozprawę oraz po zasięgnięciu opinii instytucji i osób, wskazanych w art. 51, zarządzi otwarcie postępowania układowego, gdy niemożność zaspokojenia przez dłużnika wszystkich długów w całości, bądź w terminie ich płatności, nastąpiła skutkiem wyjątkowych a niezależnych od niego okoliczności, a dłużnik działał w dobrej wierze. Za okoliczności takie należy przedewszystkiem uważać trudności płatnicze wynikające z ogólnego położenia gospodarczego w rolnictwie.

Art. 53. Postanowienie sądu, zarządzające otwarcie postępowania układowego, będzie ogłoszone

w sposób określony w art. 24 i wniesione do księgi hipotecznej (gruntowej).

Art. 54. Otwarcie postępowania układowego pociąga za sobą z mocy prawa dalsze przedłużenie terminu odroczenia wypłat ze wszystkimi jego skutkami aż do czasu zatwierdzenia układu przez sąd.

Art. 55. W celu ustalenia listy wierzycieli, zarządca sądowy, a jeśli nim jest dłużnik, to nadzorca sądowy wyznaczy w porozumieniu z sądem jeden lub kilka terminów sprawdzenia wierzytelności, o czym ogłosi w sposób określony w art. 24, a nadto do wierzycieli, figurujących w spisie wymienionym w art. 7 p. 5), oraz do dłużnika, jak również do urzędu skarbowego rozesła zawiadomienia w listach poleconych za pokwitowaniem zwrotnem. W ogłoszeniach i listach poleconych będzie wskazane miejsce, data wyłożenia listy wierzycieli oraz termin i tryb jej zaskarżenia.

Art. 56. W terminach do sprawdzania wierzytelności, dłużnik, o ile jest zarządcą sądowym, — przy współudziale nadzorca sądowego, a o ile nie jest zarządcą sądowym, — przy współudziale zarządcy sądowego, może rozpocząć rokowania układowe z wierzycielami.

Celem ułatwienia rokowań mogą być zapraszane: izba rolnicza lub organizacje rolnicze albo inne odpowiednie organizacje.

Art. 57. W wyniku sprawdzenia nadzorca sądowy, o ile dłużnik jest zarządcą sądowym, a o ile nim nie jest, zarządca sądowy wciągnie na listę wierzycieli należności, oparte bądź na wpisach w prawidłowo prowadzonych księgach dłużnika bądź na tytułach bezspornych lub niebudzących wątpliwości, a także wierzytelności wymienione w art. 63. Na listę tę zostaną wciągnięte należności, wymienione w art. 49 ust. 2 ze wskazaniem nieruchomości, na której są zabezpieczone.

Należności, wymienione w art. 49 ust. 1, nie ulegają wciągnięciu na listę wierzycieli, jednakowoż winny być zestawione w osobnym wykazie, obejmującym w osobnych grupach:

1) należności uprzywilejowane;

2) należności zabezpieczone zastawem, zastawniczem opisaniem lub wpisem do księgi hipotecznej (gruntowej), z wyjątkiem należności wymienionych w art. 49 ust. 2.

Art. 58. Listę wierzycieli wraz z wykazem i sprawozdaniem z wyniku dotychczasowych rokowań układowych przedstawi sądowi, przed którym toczy się postępowanie, nadzorca sądowy, a zarządca sądowy, jeżeli nim nie jest dłużnik.

Lista wierzycieli wraz z wykazem zostanie wyłożona w sądzie.

Od daty wyłożenia listy tej, osoby interesowane mogą zaskarżyć w terminie siedmiodniowym postanowienia nadzorca sądowego bądź zarządcy sądowego co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wierzytelności na listę do sądu, przed którym toczy się postępowanie. Sąd ten rozstrzyga spór ten ostatecznie.

Rozstrzygnięcie sądu nie pozbawia jednak stron prawa wytoczenia powództwa o roszczenie przed sądem właściwym (art. 63).

Art. 59. Jeżeli przy sprawdzaniu wierzytelności będzie ustalone, że niektóre weksle wystawione, akceptowane, indosowane lub poręczone przez dłużnika znajdują się jeszcze w obiegu, sąd wyznaczy dodatkowy termin sprawdzenia tych wierzytelności.

Art. 60. Sprawdzenie wierzytelności winno nastąpić najpóźniej w terminie dwumiesięcznym od daty otwarcia postępowania układowego. Sąd z ważnych powodów może termin ten przedłużyć najwyżej o miesiąc.

Po sprawdzeniu wierzytelności listę ich zatwierdza sąd.

Art. 61. Po upływie terminu sprawdzenia, nie później wszakże jak w ciągu następnych trzech miesięcy, na listę będą mogli być wciągnięci ze swymi wierzytelnościami tylko ci wierzyciele, którzy udowodnią, że nie zgłosili swoich pretensyj w terminach oznaczonych z przyczyn ważnych a od nich niezależnych.

Art. 62. Wciągnięcie wierzytelności na listę wierzycieli ma ten skutek tylko, że uprawnia wierzyciela do brania udziału w ogólnych zgromadzeniach wierzycieli i określa sumę, w stosunku do której ma on prawo uczestniczyć w uchwałach tego zgromadzenia, nie przesądzając jednak ani istoty ani wysokości samego roszczenia.

Art. 63. Wierzyciel, którego roszczenie w całości lub w części zostało odrzucone przez sąd (art. 58), może wytaczając powództwo, wnieść o określenie sumy, z którą będzie warunkowo wpisany na listę wierzycieli w trybie zabezpieczenia. Warunkowe wpisanie na listę daje wierzycielowi prawo brania udziału w ogólnych zgromadzeniach wierzycieli tudzież w podziale funduszu, przyczem przypadające na jego rzecz kwoty będą mu wypłacone dopiero po uprawomocnieniu się wyroku.

Art. 64. Nadzorca sądowy, o ile dłużnik jest zarządcą sądowym, a w przeciwnym razie zarządca sądowy złoży sądowi sprawozdanie pisemne ze swych czynności (art. 55 — 63) niezwłocznie po ich wykonaniu.

Art. 65. Niezwłocznie po złożeniu tego sprawozdania, sąd zwoła ogólne zgromadzenie wierzycieli.

Art. 66. O terminie ogólnego zgromadzenia wierzycieli sąd obwieści trybem art. 24.

Wierzyciele, wpisani na listę wierzycieli, będą nadto zawiadomieni przez nadzorcę sądowego, gdy dłużnik jest zarządcą sądowym, a w przeciwnym razie przez zarządcę sądowego o terminie ogólnego zgromadzenia listami poleconymi z dołączeniem treści propozycji układowych, za pokwitowaniem zwrótnem.

Ogólne zgromadzenie winno się odbyć najpóźniej w miesiąc po zatwierdzeniu sprawdzonej listy wierzycieli.

Art. 67. W ogólnym zgromadzeniu biorą udział wierzyciele, wpisani na listę wierzycieli.

Art. 68. Do skuteczności uchwał ogólnego zgromadzenia niezbędna jest obecność przynajmniej $\frac{1}{3}$ części wszystkich wierzycieli, uprawnionych do wzięcia udziału w temże zgromadzeniu a reprezentujących przynajmniej $\frac{1}{4}$ części wierzytelności wciągniętych na listę; za obecnych uważa się i tych wierzycieli, którzy zgłosili swe głosy na piśmie.

W razie nieprzybycia dostatecznej liczby wierzycieli sąd zwoła nowe ogólne zgromadzenie na termin nieprzekraczający jednego miesiąca od terminu pierwszego zgromadzenia. Do tego zgromadzenia mają zastosowanie przepisy art. 66 ust. 1 i 2 i art. 67.

W razie powtórnego nieprzybycia na ponownie wyznaczony termin niezbędnej do skuteczności uchwał ogólnego zgromadzenia liczby wierzycieli — sąd, na wniosek dłużnika lub grupy wierzycieli, reprezentujących co najmniej 20% należności wciągniętych bezwarunkowo lub warunkowo na listę, — na podstawie wyników wysłuchania dłużnika, wierzycieli, którzy się stawili, zarządcy sądowego, nadzorczy sądowego oraz przedstawicieli instytucji, wymienionych w art. 72, — zezwoli na przedłużenie okresu odroczenia wypłat na dalszy okres gospodarczy ze wszystkimi jego skutkami (art. 54).

Art. 69. Ogólnemu zgromadzeniu wierzycieli przewodniczy sędzia.

Nadzorca sądowy złoży wobec zgromadzonych wierzycieli sprawozdanie ze swych czynności, poczem przewodniczący odczyta propozycje układowe dłużnika. Na żądanie sądu dłużnik winien złożyć oświadczenie, że według najlepszej swej wiedzy przedstawił stan swego majątku oraz wymienił wierzycieli tak dokładnie, jak to był w stanie uczynić.

Nad propozycjami układowymi zarządzi przewodniczący dyskusję.

Za zgodą dłużnika poszczególni wierzyciele mogą na pierwszym ogólnym zgromadzeniu zgłaszać wnioski, a także proponować poprawki i uzupełnienia dotyczące warunków układu.

Art. 70. Po skończonej dyskusji przewodniczący zarządzi głosowanie z listy obecności.

Nieobecni wierzyciele mogą złożyć swoje głosy na piśmie; podpis wierzyciela winien być poświadczony notarialnie lub w innej urzędowej formie.

Głos złożony na piśmie bierze się w rachubę, jeżeli głosowanie odbywa się nad propozycjami układowymi dłużnika w brzmieniu niezmienionem przez wnioski, poprawki i uzupełnienia wierzycieli, zgłoszone na ogólnym zgromadzeniu.

Art. 71. Jeżeli na ogólnym zgromadzeniu wierzycieli propozycje układowe ulegną zmianie, sąd zarządzi z urzędu zwołanie ponownego ogólnego zgromadzenia w terminie nie wcześniejszym, niż po upływie dni siedmiu i nie późniejszym, niż po upływie dni

czternastu, przyczem formalności przewidziane w art. 66 ust. 1 i 2 winny być zachowane.

Art. 72. Zarówno na pierwszym, jak i na ponownym zgromadzeniu wierzycieli sąd winien dążyć do pojednania stron i do doprowadzenia układu zapobiegawczego do skutku.

Celem ułatwienia akcji pojednawczej na wezwanie sądu mają wziąć udział w ogólnych zgromadzeniach przedstawiciele izby rolniczej lub organizacji rolniczych albo innych odpowiednich organizacji.

Art. 73. Układ zapobiegawczy będzie uważany za przyjęty przez wierzycieli, jeżeli za jego zawarciem wypowie się w głosowaniu przynajmniej $\frac{1}{3}$ część wszystkich wierzycieli uprawnionych do głosowania, reprezentujących przez swe wierzitelności, wciągnięte bezwarunkowo lub warunkowo na listę, nie mniej niż $\frac{2}{3}$ wszystkich sprawdzonych wierzitelności.

Wierzyciele uprzywilejowani, bądź też ci, których należności są zabezpieczone zastawem, zastawniczym opisaniem albo wpisem do księgi hipotecznej (gruntowej), z wyjątkiem należności wymienionych w art. 49 ust. 2, w głosowaniu nie uczestniczą, chyba że zrzekną się na zawsze przywileju, zastawu, zastawniczego opisanie lub zabezpieczenia hipotecznego swych należności.

Art. 74. Jeżeli dla braku zgody stron układ nie przyszedł do skutku, sąd — na podstawie wyników wysłuchania dłużnika, wierzycieli, zarządcy sądowego, nadzorca sądowego oraz przedstawicieli instytucji, wymienionych w art. 72, i po rozważeniu stanu majątkowego dłużnika i możliwości uzdrowienia gospodarstwa rolnego w związku z propozycjami układowymi — ustali przyczyny braku zgody.

Jeśli okaże się, że dłużnik nie przyjął warunków układu, przedstawionych przez przewidzianą w artykule poprzednim większość wierzycieli, chociaż stan jego majątkowy zezwala na przyjęcie tych warunków, sąd niezwłocznie uchyli odroczenie wyplat i umorzy postępowanie zapobiegawcze.

Jeżeli natomiast większość wierzycieli, przewidziana w artykule poprzednim, nie przyjęła warunków układowych dłużnika, chociaż zmiana tychże na korzyść wierzycieli ze względu na stan majątkowy dłużnika byłaby niemożliwa, sąd zastosuje postanowienia art. 63 ust. 3 na wniosek osób tamże wymienionych.

Art. 75. Jeżeli w przypadkach, wymienionych w art. 68 ust. 3 i art. 74 ust. 3, uprawnieni nie zgłoszą wniosku przewidzianego w tychże postanowieniach w ciągu dni 14 po dacie bezskutecznego ogólnego zgromadzenia, postępowanie układowe się umarza.

Art. 76. W razie całkowitej likwidacji majątku przez sprzedaż jego w całości (art. 47 p. 4) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych postanowi, czy do nabywcy zastosowane być mają osobiste kwalifikacje, wymagane przez urzędy ziemskie przy udzieleniu zezwoleń na nieparcelacyjne przeniesienie własności ziemskiej. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych jest władny przelać swe uprawnienia na okręgowe lub powiatowe urzędy ziemskie.

W razie parcelacyjnej likwidacji całości lub części majątku (art. 47 p. 4) mają zastosowanie przepisy art. 3 cz. 1 p. a) ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzitelności na nieruchomościach ziemskich, parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 654).

Art. 77. Układ zapobiegawczy będzie spisany w formie protokołu. W protokole tym należy wymienić liczbę głosów oddanych ustnie i na piśmie za przyjęciem lub odrzuceniem układu oraz wysokość wierzitelności przez nie reprezentowanych.

Art. 78. Układ zapobiegawczy przyjęty przez wierzycieli ulega zatwierdzeniu sądu.

Art. 79. Sąd odmówi zatwierdzenia układu zapobiegawczego:

- 1) jeżeli zawiera przedmioty, które nie mogą być objęte układem zapobiegawczym;
- 2) jeżeli zwołanie ogólnego zgromadzenia nastąpiło bez zachowania przewidzianych form;
- 3) jeżeli nie została osiągnięta na ogólnym zgromadzeniu wierzycieli wymagana większość;
- 4) jeżeli w głosowaniu uczestniczyli wierzyciele, niemający prawa głosu;
- 5) jeżeli dłużnik po otwarciu postępowania układowego dopuścił się w zarządzie lub w rozporządzeniu swoim majątkiem działań wzbronionych mu przez art. 34, 35 p. 4 i art. 54.

Art. 80. Sąd może ponadto odmówić zatwierdzenia układu zapobiegawczego, jeżeli warunki układu przeczą dobrem obyczajom lub porządkowi publicznemu lub przeciwne są zasadom słuszności lub są zbyt krzywdzące dla mniejszości wierzycieli, którzy na ogólnym zgromadzeniu głosowali przeciw układowi.

Art. 81. Wyrok sądu zatwierdzający układ pojednawczy lub odmawiający zatwierdzenia należy ogłosić w sposób określony w art. 24. Wyrok zatwierdzający jest natychmiast wykonalny.

Zarówno wierzyciele jak i dłużnik mogą wnieść na wyroki te skargę apelacyjną.

Wyrok drugiej instancji nie ulega dalszemu zażaleniu.

Art. 82. Zaświadczony odpis wyroku, zatwierdzającego układ zapobiegawczy, łącznie z zaświadczonym wypisem z listy wierzycieli, stanowi tytuł egzekucyjny, odnoszący się do wierzitelności ostatecznie ustalonych.

Układ zapobiegawczy obowiązuje wszystkich wierzycieli, wciągniętych i niewciągniętych na listę, jak też i tych, którzy nie brali udziału w ogólnych zgromadzeniach; nie obowiązuje zaś tych wierzycieli, których należności nie podlegają układowi.

Jednakże wierzyciele, których wierzitelności zostały świadomie ukryte przez dłużnika, mogą dochodzić na tymże dłużniku szkód i strat aż do wysokości pełnej swojej pretensji.

Art. 83. Zmiana osoby nadzorcy lub zarządcy z ramienia wierzycieli (art. 47 p. 5) z powodu zaprzestania lub nienależytego wykonywania poruczonych im obowiązków nastąpi w trybie i z zachowaniem form, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem do zawarcia układu.

W przypadkach, niecierpiących zwłoki, zarządcę lub nadzorcę wyznaczy tymczasowo sąd.

Art. 84. Wynagrodzenie nadzorcy bądź zarządcy z ramienia wierzycieli określa wierzyciele w porozumieniu z dłużnikiem w układzie zapobiegawczym.

Art. 85. O zakończeniu postępowania układowego sąd obwieści w sposób przewidziany w art. 24.

Pozatem sąd zarządzi wykreślenie wzmianki, dotyczącej otwarcia postępowania, z księgi hipotecznej (gruntowej), a równocześnie zarządzi zapisanie zabezpieczeń hipotecznych, przewidzianych układem.

Art. 86. Na skutek skargi wierzyciela lub na wniosek zarządcy (nadzorcy) z ramienia wierzycieli lub wreszcie z własnej inicjatywy sąd zarządzi rozprawę w obecności dłużnika, z wezwaniem wierzycieli przez ogłoszenie (art. 24), w celu ustalenia, czy dłużnik wykonywa ściśle i w dobrej wierze zobowiązania objęte układem zapobiegawczym, a przekonawszy się, że dłużnik bądź przyjętych na siebie zobowiązań nie wykonywa, bądź też działa w złej wierze, — sąd unieważni układ zapobiegawczy, z wyjątkiem tej jego części, która obejmuje zabezpieczenia, udzielone w myśl art. 47 p. 7.

Skutkiem tego unieważnienia dłużnik będzie pozbawiony dobrodziejstw układu zapobiegawczego.

Kwoty wypłacone poszczególnym wierzycielom zgodnie z warunkami układu nie ulegają zwrotowi do masy, lecz będą zarachowane na poczet ich pełnych należności.

W razie unieważnienia układu wysokość wynagrodzenia zarządcy bądź nadzorcy (art. 47 p. 5) określi sąd, kierując się zasadami układu w tym przedmiocie.

Art. 87. Jeżeli postępowanie układowe odnosi się do gospodarstwa rolnego o obszarze nieprzeznaczonym 50 ha, wtedy sąd, na wniosek dłużnika o otwarcie postępowania układowego, może wyznaczyć łączny termin do rozpoznania tego podania, sprawdzenia wiarygodności i ustalenia listy wierzycieli, zatwierdzenia tej listy oraz do zawarcia i zatwierdzenia układu zapobiegawczego na jeden z najbliższych dni 14 i ogłosić o tem w sposób określony w art. 24.

Pozatem mają wtedy zastosowanie wszystkie przepisy art. 46 — 86 i 88.

Art. 88. Koszty postępowania układowego ponosi dłużnik.

Rozdział III.

Koszty.

Art. 89. W postępowaniu sądowym z niniejszego rozporządzenia pobierane będą opłaty sądowe według ogólnych zasad o opłatach sądowych z tem, że opłata za postępowanie wynosi tyle ile opłata za

postępowanie zapobiegawcze upadłości, lub za postępowanie ugodowe.

Rozdział IV.

Postanowienia karne.

Art. 90. Dłużnik lub osoba działająca w jego imieniu winna:

1) złożenia sądowi fałszywych danych dotyczących stanu majątku przez zatajenie części aktywów lub przez wskazanie całkowicie lub częściowo zmyślonych pasywów, w celu uzyskania odroczenia wypłat lub układu zapobiegawczego;

2) udzielenia osobiście lub za pośrednictwem osób trzecich komukolwiek z wierzycieli szczególnych dopłat lub korzyści poza warunkami układu zapobiegawczego w celu skłonienia tegoż wierzyciela do głosowania za przyjęciem układu zapobiegawczego,

— ulega karze więzienia do lat pięciu.

Z karą więzienia, orzeczoną powyżej roku, łączy się:

a) na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1903 r. skutki, przewidziane w art. 28 i 30 k. k.;

b) na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. skutki następujące w razie skazania za zbrodnie.

Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego 1871 r. można ze skazaniem orzec utratę obywatelskich praw honorowych.

Art. 91. Uznany będzie za współnika w przestępstwach, przewidzianych w art. 90, jeśli przestępstwa te nastąpiły, a jako współnik karany będzie — winny:

1) podlegania do tych przestępstw;

2) żądania lub otrzymania zapłaty na poczet zobowiązania, wydanego w warunkach, wskazanych w art. 90 p. 2, o czem winowajca wiedział.

Rozdział V.

Postanowienia ogólne i przechodnie.

Art. 92. W postępowaniu zapobiegawczem stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. — Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 651), o ile niniejsze rozporządzenie inaczej nie stanowi.

Art. 93. Sąd może z urzędu zarządzić dochodzenia potrzebne do ustalenia faktów i przeprowadzić dowody, które uzna za wskazane.

Art. 94. Postanowienia sądowe mogą zapaść bez uprzedniej ustnej rozprawy, o ile niniejsze rozporządzenie inaczej nie stanowi, i są zaskarżalne tylko w przypadkach w niem przewidzianych.

Art. 95. Zaskarżenie orzeczeń drugiej instancji nie jest dopuszczalne.

Art. 96. Aż do wejścia w życie kodeksu postępowania cywilnego (art. 92) będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy ustaw postępowania cywilnego sądowego obecnie obowiązujących, z następującymi odchyleniami:

1) na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Toruniu i Katowicach sąd wydaje orzeczenia, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, w formie uchwał, od których służy stronom środek prawny (rekurs, natychmiastowe zażalenie) tylko w przypadkach przewidzianych niniejszym rozporządzeniem. Zaskarżenie orzeczenia drugiej instancji nie jest dopuszczalne;

2) na obszarze sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz sądu okręgowego w Katowicach przy doręczaniach nie jest konieczne uwierzytelnienie odnośnego pisma. Doręczenia skierowane do osób znajdujących się zagranicą, uskutecznią się za pomocą listów poleconych. Doręczeń wierzycielom nieznanym z pobytu nie uskutecznią się, chyba że wierzyciele ci mają zamieszkałego w Polsce pełnomocnika, o którego ustanowieniu sądowi wiadomo.

Art. 97. Na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Toruniu, Katowicach i Wilnie oraz w okręgu sądów okręgowych w Białymstoku, Łucku i Równem będą obowiązywały następujące postanowienia:

1) właściwym do postępowania zapobiegawczego jest sąd, właściwy do ogłoszenia upadłości;

2) w razie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości gospodarzowi rolnemu, sąd winien wezwać na rozprawę dłużnika i na jego żądanie udzielić mu terminu do zgłoszenia wniosku o odroczenie wypłat;

3) jeżeli w postępowaniu sądowym znajduje się jednocześnie wniosek o odroczenie wypłat i wniosek o ogłoszenie upadłości, to wniosek o odroczenie wypłat powinien być przede wszystkim rozważony. W razie uwzględnienia tego wniosku, wniosek o ogłoszenie upadłości należy odrzucić;

4) odroczenie wypłat nie będzie udzielone dłużnikowi, jeżeli już jest w toku postępowanie upadłościowe;

5) w razie odroczenia wypłat upadłość nie może być ogłoszona.

Art. 98. Przepisy ordynacji ugodowej, wprowadzonej rozporządzeniem cesarskim z dnia 10 grudnia 1914 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 337), będą miały zastosowanie do majątków gospodarzy rolnych posiadających przedsiębiorstwa wpisane do rejestru handlowego.

Postępowanie ugodowe, otwarte przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie wspomnianej ordynacji do majątków gospodarzy rolnych, nieposiadających przedsiębiorstw wpisanych do rejestru handlowego, winno być zakończone w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. W przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, sąd będzie władny termin ten przedłużyć o dalsze trzy miesiące, o ile udzielone na podstawie § 56 ust. 1 p. 1 wspomnianej ordynacji przedłużenie terminu nie trwa dłużej.

Z upływem terminów wyżej oznaczonych, sąd umorzy uchwałą postępowanie w myśl art. 42 niniejszego rozporządzenia, o ile dłużnik w ciągu powyższego okresu nie zgłosi wniosku o otwarcie postępowania układowego na zasadzie art. 46 rozporządze-

nia niniejszego, którego przepisy będą miały zastosowanie w dalszym toku postępowania układowego.

Art. 99. Rozporządzenie niemieckiej rady związkowej z dnia 8 czerwca 1916 r. (Dz. U. Rz. str. 454) o dochodzeniu wierzytelności hipotecznych, długów gruntowych i rentowych — uchyla się.

Rozdział VI.

Postanowienia końcowe.

Art. 103. W celu opinjowania wniosków o odroczenie wypłat nietylko pod względem zdolności płatniczej dłużnika, lecz również i pod względem zgodności tych wniosków z wymaganiami ogólnego stanu gospodarczego i finansowego oraz możliwości uzdrowienia stosunków gospodarczych w rolnictwie, Minister Skarbu powoła delegatów do spraw finansowo - rolnych.

Powołani w ten sposób delegaci będą uprawnieni do wydawania przedwstępnej opinii o wniosku o odroczenie wypłat, bez której sąd nie przystąpi do rozpoznania wniosku; każde orzeczenie sądowe, zapadłe wbrew opinii delegata, będzie mogło być przez niego zaskarżone ze skutkiem wstrzymującym wykonanie zaskarżonego orzeczenia.

Stanowisko delegatów, tryb ich mianowania i odwoływania oraz szczegółowy zakres ich uprawnień i działalności określi bliżej rozporządzenie Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 101. Przewidziane w art. 13, 14, 18, 20, 21, 51, 52, 56 i 68 instytucje zostaną bliżej określone w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 102. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych, oraz innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 103. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci swą moc w terminie i na obszarach, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, ustalając równocześnie przepisy przejściowe.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister: *Wł. Zawadzki*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Sew. Ludkiewicz

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*